

zpravodaj KAN

informační bulletin Klubu angažovaných nestraníků

č. 70

říjen 2002

webové stránky: <http://www.kan.cz>

finanční příspěvky složenkou (typu A) na konto vedené u ČSOB, a.s., Praha 6,

číslo účtu: 71378/0300, název účtu adresáta:

Klub angažovaných nestraníků, konstatní symbol: 0558

textové příspěvky v T602 (.602) nebo Word (.doc) zasílejte na e-mail:

pavelh@imip.mepnet.cz, Simona.Jasinkova@seznam.cz (dočasně)**NEPRODEJNÉ****O B S A H**

Usnesení ÚR KAN ze dne 7.9.2002	2.
Povolební změny v ČSNS (<i>Pavel Holba</i>)	3.
Písemné zmocnění Předsednictva Ústřední rady KAN	6.
Nová politická strana (<i>Pavel Holba</i>)	7.
Návrh na obsah referenda (<i>Petr Los</i>)	11.
Některé příčiny vítězství levice v České republice (<i>Petr Los</i>)	13.
Otevřený dopis ministru Škromachovi (<i>Petr Los</i>)	14.
Stranické zájmy nebo zájmy občanů? (<i>Zdeněk Joukl</i>)	15.
Svědomy versus Svědomí (<i>Hana Catalanová</i>)	18.
Dokument z dubna 1990	21.
In flagranti (<i>Petr Vaniček</i>)	22.
ODA se prodává Kaslově seznamu (<i>Štěpán Kotrba</i>)	23.
Čtení volebního štábu koalice (<i>Petr Kopal</i>)	24.
Tmavozelená transfúze (<i>Milan Daniel</i>)	26.
Členové KAN na kandidátních listinách do komunálních voleb 2002	28.
Islámu chybí konkrétní kulturní totožnost (<i>Roger Scruton</i>)	29.
Jsou Spojené státy nové římské impérium? (<i>Britské listy</i>)	30.

Usnesení ÚR KAN ze dne 7.9.2002

ÚSTŘEDNÍ RADA KLUBU ANGAŽOVANÝCH NESTRANÍKŮ

U S N E S E N Í

9. zasedání Ústřední rady KAN

ze dne 7.9.2002

Ústřední rada KAN

1. **vzala na vědomí**

- a) **samostatné** kandidátní listiny KAN do komunálních voleb v Kralupech nad Vltavou, v Chebu a v Nové Pace
- b) **koaliční** kandidátní listiny do komunálních voleb v Ústí nad Labem a Třeboni
- c) seznam kandidátů kandidujících za KAN **jednotlivě** v komunálních volbách v hlavním městě Praze, v Praze 6, v Praze 9 a v Plzni

2. **konstatuje, že**

- a) ÚR dosud nebyly doručeny všechny kopie kandidátních listin, na kterých jsou uvedeni členové KAN a proto **vyzývá** místní kluby i jednotlivé členy, aby byl tento nedostatek neprodleně odstraněn
- b) v usnesení ze dne 22.6.2002 (8. zasedání ÚR) byla uvedena **chybná informace** v bodě č. 3. týkající se 10% limitu platných hlasů pro dvoučlennou koalici. I zde platí hranice 5% platných hlasů.

3. **stanovila**

- a) **datum konání XII. sněmu KAN na sobotu 7.12.2002 od 11.00 hod.** v salonku restaurace **U Matěje**, U Matěje 1, Praha 6 (místo je totožné s místem konání minulého sněmu v listopadu 2001)
- b) **klíč pro účast delegátů:** sněmu KAN se může účastnit každý řádný člen, který má zaplacen členský příspěvek na rok 2002 a který při vstupu uhradí účastnický poplatek Kč 500,00. Tento poplatek bude použit na úhradu nákladů souvisejících s nájmem sálu, organizačním zajištěním sněmu a cestovného (na vyžádání) proti předložení dokladu o zaplacení jízdného.

4. **vzala na vědomí** informace o škodách způsobených záplavami v Praze, Plzni, Kralupech nad Vltavou a Ústí nad Labem a

navrhuje sněmu vytvořit sbírku pro postižené členy KAN. V souvislosti s tím žádá Ústřední rada tyto členy o obeznámení s rozsahem jejich postižení, a to do 5.10.2002. Ústřední rada mj. **konstatuje**, že archivy KAN nebyly záplavami ohroženy.

5. **vzala na vědomí**, že se MK v Chebu rozšířil o čtyři nové členy: Martina Altmana, Víta Hanuše, Marii Herinkovou, Jana Kirschneka
6. **vyzývá** členy a příznivce KAN ke shromažďování materiálů týkajících se historie Klubu angažovaných nestraníků (od roku 1968) pro publikaci, která by měla být vydána k 35. výročí vzniku tohoto hnutí na jaře roku 2003
7. **vyjadřuje znepokojení** nad způsobem, jakým došlo k **výměně vedení Pravého bloku**, při kterém byli vyloučeni všichni zakládající členové PB a **konstatuje**, že v současné situaci nemá vedení KAN **žádné partnerské kontakty** s tímto novým vedením
8. **vzala na vědomí** změny ve vedení ČSNS s tím, že novým předsedou se stal Jaroslav Rovný z Nejdku. ÚR **pověřuje svého předsedu** jednáním o případné spolupráci.

Holba, Jasinková

Přítomni: Holba, Jasinková, Kocourek, Machač, Matějka, Podracký, Rynt, Šimek

Hosté: Bezděk, Vychodil

Příští schůze ÚR se koná **5.10** od 10.30 v restauraci Na Staré faře (Praha 6).

Povolební změny v ČSNS

Pavel Holba - psáno pro Zpravodaj KAN

Volební výsledek České strany národně sociální (ČSNS) z letošních sněmovních voleb (0,81% odevzdaných hlasů) byl pro ČSNS zklamáním, i když v minulých volbách tato strana získala podstatně méně hlasů (0,29% odevzdaných hlasů v r.1998). Důvodem bylo, že vedení ČSNS rok před volbami prodalo dům na náměstí Republiky, aby mohlo velkoryse financovat volební kampaň, a to navzdory hlasům z řad členstva, které doporučovaly, aby s ohledem na finanční situaci strany začala strana důsledně šetřit i za cenu neúčasti ve sněmovních volbách. Tito odpůrci vedení dokonce prosadili, aby se hned první sobotu po volbách (22.6.) konal celorepublikový sjezd ČSNS, ale dva týdny před volbami se rozhodlo, že namísto sjezdu se bude v tomto termínu konat jen zasedání 28-členné Ústřední rady.

Ještě před volbami odstoupila z předsednictva strany poslankyně Marie Machatá, a na její místo postoupila jako náhradnice sestra Kotilová z Třeboně. V úterý po volbách (18.6.) se sešlo předsednictvo ČSNS, aby připravilo sobotní zasedání Ústřední rady. Na této schůzi sdělil předseda ČSNS Jan Šula a místopředseda Novotný (z Českých Budějovic), že resignují na své funkce. V sobotu (22.6.) se sešla Ústřední rada na zasedání, kterého se zúčastnila i čestná předsedkyně pražské organizace ČSNS sestra Milena Šimůnková. Na zasedání ÚR vystoupil předseda Ústřední revizní komise Doupovec se zprávou o finanční situaci strany, ve které uvedl, že finanční dluh ČSNS činí 60 milionů Kč. Bývalý ekonom ČSNS bratr Tomšů, který byl dříve Šulovým vedením odvolán, potvrdil závěry Doupovcovy zprávy. Ústřední rada pak přijala rezignaci celého předsednictva ve složení Šula, Novotný, Olšiak, Grygar, Toman, Štencl, Trkal a Klose a jmenovala nové 7-členné předsednictvo ve složení Trkal (jako 1. místopředseda a do zvolení nového předsedy statutární zástupce ČSNS), Bina, Rovný, Votava, Skopal, Skalník, Pondělíček, které má za úkol sestavit krizový management. Z funkcí byli odvoláni i bratr Lochman a stoupenec Šulova vedení Balcar. Mezi členy nového předsednictva je i bratr Rovný, který na posledním sjezdu ČSNS (v březnu.2002) kandidoval (proti Šulovi a Machatě) na předsedu strany. Ústřední rada rozhodla svolat mimořádný sjezd strany na 20.7.2002 do "Masarykovy koleje" v Dejvicích.

Odstupující 47-letý Jan Šula působil v 80. letech jako šéf vietnamské restaurace provozované Slušovickým agrocentrem. Po Listopadu byl jako člen KDU-ČSL navržen na šéfa ekonomické kontrarozvědky a když do funkce nastoupil, musil ukončit své členství v této straně. Později se stal členem ODA, ale v roce 1998 dostal nabídku ke vstupu do ČSNS, kterou přijal a den nato (v říjnu 1998) byl zvolen na sjezdu předsedou ČSNS (aby mohl být zvolen předsedou, musel sjezd nejprve zrušit článek stanov, ve kterém byla stanovena podmínka, že členem vrcholných orgánů strany se může stát jen dlouholetý člen strany). Sjezd od Šuly očekával, že jako bývalý šéf hospodářské kontrarozvědky udělá pořádek v hospodaření ČSNS a požene k zodpovědnosti ty členy bývalého vedení ČSNS, kteří finančními machinacemi poškozovali finance strany.

Šula po svém zvolení vytvořil sdružení mimoparlamentních stran a hnutí, které nazval Národně Demokratickou aliancí (NDA) a které na jaře 1999 sestavilo podrobný politický a volební program, který přijala konference ČSNS. V létě vystěhoval hlavní sekretariát z náměstí Republiky do Londýnské ulice. Šula sliboval takovou změnu stanov, podle nichž by jednotlivé politické subjekty měly v rámci ČSNS statut krajských organizací, ale jak se ukázalo, byly to jen sliby. V předjaří 2000 se Šulovi podařilo získat poslankyni za US Marii Machatou, aby se stala členkou ČSNS, takže ČSNS mohla být v nějaké míře považována za parlamentní stranu. V té době provedlo Šulovo vedení rozsáhlou redukcí placeného aparátu strany a také zastavilo vydávání vnitrostranického periodika "Zitřek". Od jara 2000 pak ČSNS s hnutím NEZávislých připravovala kandidátky pro krajské volby, na kterých se měly uplatnit i kandidáti ostatních stran NDA. Vystoupení M. Machatě ve Sněmovně pro zrušení lustračního zákona vedlo k tomu, že Pravý Blok (PB) a KAN přestaly s NDA spolupracovat a kandidovaly do krajských voleb (listopad 2000) jako samostatná koalice PB-KAN. Koalice ČSNS-NEZ se realizovala jen v některých krajích, v jiných krajích kandidovaly NEZ a ČSNS samostatně s tím výsledkem, že úspěšné byly jen kandidátky samostatného hnutí NEZávislých, které přitom dosáhlo nejlepšího volebního výsledku ze všech mimoparlamentních politických subjektů.

Již v té době připravoval Šula se svým vedením prodej domu na náměstí Republiky, který vynášel ročně na nájmech několik desítek milionů. Pod záminkou nezbytnosti uhradit dluhy prosadil Šula málo výhodný prodej tohoto domu, což vyvolalo, zejména v Praze, vznik značné opozice uvnitř strany, která začala vydávat vlastní "Pražský bulletin" (bez jakékoli podpory ze stranické pokladny - vydávání původního vnitrostranického periodika "Zitřek" Šulovo vedení zastavilo), avšak nezískala dostatečnou podporu v krajích, takže nebyla schopná se prosadit proti Šulovu vedení, které na sjezdu v březnu t.r.

dosáhlo znovuzvolení Šuly předsedou, aby pak dotlačilo stranu do nákladné volební kampaně.

Podle Pi-áR zpráv z tisku miluje Šula svého porsche a rád s ním brázdí dálnice západní Evropy a také chová několik anglických plnokrevníků. Po volební porážce Šula na schůzi předsednictva ČSNS rezignoval na svou funkci předsedy ČSNS. Na následné Ústřední radě ČSNS se ukázalo, že po čtyřletém Šulově hospodaření strana ztratila nejen dům na náměstí Republiky, ale dosáhla také značného zadlužení.

V sobotu 20.7.2002 proběhl v Masarykových kolejích v Praze 6 – Dejvicích mimořádný sjezd ČSNS za účasti 102 delegátů. Sjezd zvolil nové ústřední orgány strany a v druhém kole zvolil (více než 60 hlasy) předsedou ČSNS dlouholetého člena strany Jaroslava Rovného, který (podle článku v MfD z 22.7.2002) řekl: „Bývalé vedení strany v megalomanské volební kampani utratilo téměř všechny prostředky.... Valí se na nás další pohledávky, které nebudeme schopni uspokojit.... Dokázali utratit asi 60 milionů, které zbyly po prodeji domu na náměstí Republiky. Nejsme schopni zaplatit finančnímu úřadu daň z příjmu. Sjezd přijal usnesení, aby se na bývalé vedení strany podalo trestní oznámení.“

Na sjezdu byla zvolena 7-členná Ústřední rada ČSNS ve složení Kotilová, Kubát, Lacko, Trkal, Baroš, Votava a také Jan Šula, jehož prohlášení k výsledkům sjezdu se MfDnes nepodařilo získat. Proti Rovnému kandidovaly sestra Kotilová z Třeboně a bývalá poslankyně Machatá. Delegáti sjezdu se usnesli podat trestní oznámení na bývalého předsedu Jana Šulu a na bývalého ekonoma strany Tomáše Suchánka „pro porušování povinností při správě cizího majetku ... v době jejich působení ve výkonných orgánech strany“ a ustavili „mimořádnou komisi pro analýzu hospodaření strany od roku 1992 do současnosti s mandátem jednat jménem strany s orgány činnými v trestním řízení.“ Přijaté usnesení sjezdu ukládá Ústřední radě ustanovit 7-člennou hospodářskou radu strany z řad odborníků na ekonomické, právní a finanční záležitosti a konstatuje, že „došlo k hrubému porušení Usnesení 30. sjezdu ČSNS“, který proběhl na jaře tohoto roku v Brně. Tři delegáti mimořádného sjezdu – Pflugner, Světlík a Špilauerová – se distancovali od „hlasování o obvinění některých členů strany“.

Náklady ČSNS na červnovou volební kampaň dosáhly téměř 37,5 MKč, což bylo o 12,5 MKč více než bylo plánováno. Ještě před dvěma lety disponovala strana nemovitostmi v hodnotě 250 MKč. Před rokem dům na náměstí Republiky strana prodala za 212 milionů korun, když dluhy strany dosahovaly 137 milionů korun. Některé výdaje strany vyvolávají podezření, že se její funkcionáři dopouštěli trestního jednání. ČSNS například zaplatila provizi ve výši 7,4 MKč realitní kanceláři za prodej domu v centru Prahy a poskytla pětimilionovou půjčku bývalému místopředsedovi Českomoravského fotbalového svazu Janu Gottwaldovi, který je podezřelý z hospodářské trestné činnosti. Existuje také domněnka, že Šula byl v r.1998 instalován do funkce předsedy ČSNS bývalým vedením proto, aby zametl stopy po jejich nečistém hospodaření s financemi a majetkem strany.

ČSNS přijala svůj název v r.1996 po neúspěšných volbách, ve kterých kandidovala jako LSNS-SD (Liberálně sociální národní strana – Svobodní demokraté), když Svobodní demokraté z tohoto svazku odešli. ČSNS se považuje se za nástupkyni prvorepublikové Československé strany národně socialistické, po níž zdědila značný nemovitý majetek. Tradice strany však začíná již v devadesátých letech 19. století, kdy vznikla jako „národní“ alternativa k „internacionální“ sociální demokracii a tím v českých zemích výrazně ubrala politickou sílu sociálním demokratům, kteří se po I. světové válce zbolševizovali a v sousedních zemích dočasně uchvátili moc pod hlavičkou Bavorské, Maďarské či Slovenské republiky rad.

Za první republiky byla ČSNS bohatou a vlivnou vládní stranou. Jejím cílem bylo stát se stranou *zaměstnanců* tedy dělníků i úředníků, a proto si dala do znaku písácký brk a kladivo (proto se národním socialistům dodnes říká *Brkouni*) V době nacistické okupace byli členové zakázané ČSNS tvrdě pronásledováni a mnoho z nich bylo vězněno a popraveno (například senátorka Františka Plamínková).

Po válce se stala ČSNS nejsilnější nemarxistickou stranou Národní fronty se silným zastoupením ve vládě (Zenkl, Drtina aj.). V únoru 1948 byla ČSNS (opuštěná ve svém boji jak sociálními demokraty tak i lidovci) posledním politickým odpůrcem nástupu komunistické totality a řada jejích tehdejších funkcionářů skončila pak v 50. let v komunistických vězeních a na popravištích (například Dr. Milada Horáková), zatímco zbytek strany byl ovládnut funkcionáři prosazenými podle vůle KSČ. V době totality byla pak přejmenována na Československou stranu socialistickou (ČSS). Její noviny (v komunistickém pojetí „tiskový orgán ČSS“) „Svobodné Slovo“ měly z rozhodnutí komunistů jen omezený náklad, a již dlouho před listopadem 1989 dělaly komunistům starosti, protože „se odchylovaly od linie komunistické strany“.

V listopadových dnech poskytlo vydavatelství těchto novin „Melantrich“ balkon svého sídla na Václavském náměstím představitelům Občanského fóra. Přesto se v polistopadovém politickém životě ČSS/ČSNS, na rozdíl od jiné strany Národní fronty - ČSL, uplatnila jen omezeně.

Strana má podle údajů svého vedení přes 3000 členů, převážně dříve narozených. Ti si vysvětlují polistopadové volební neúspěchy své strany tím, že ČSNS, jako strana hájící národní zájmy, se zřejmě stala pro stoupence globalizace a „evropanství“ stranou nežádoucí, a proto je její vliv na českou politiku (i nezájmem sdělovacích prostředků) eliminován. Přiznávají však, že neúspěchy jsou způsobeny i tím, že jejich sjezdoví delegáti neměli v polistopadové době šťastnou ruku při výběru svých funkcionářů. Předsedy strany byli v letech.1990-2002: Vyvadil, Hirš, Bodenlos (jeho spolupředsedou byl v roce 1996 Jiří Dienstbier), Tampír a Šula.

Zprávu o zvolení Jaroslava Rovného z Nejdku novým předsedou ČSNS jsem se dozvěděl v sobotu (20.7.02) po půl třetí odpoledne. O pár hodin později jsem novému předsedovi telefonicky jménem KAN poblahopřál. Chci věřit, že se touto volbou nového předsedy prolomila smůla, se kterou předchozí sjezdy ČSNS vybíraly své funkcionáře.

Písemné zmocnění

Předsednictvo Ústřední rady Klubu angažovaných nestraníků (KAN)

v souladu s článkem IV. 27 b platných Stanov KAN

zmocňuje předsedu KAN Ing. Pavla Holbu CSc. k tomu,

aby pro komunální volby konané v 1.-2. listopadu 2002 podepisoval samostatně jménem KAN

kandidátní listiny či zmocnění pro volební zmocněnce KAN a jejich náhradníky
v obcích, městech a městských částech, kde KAN bude podávat samostatnou nebo koaliční kandidátku.

V Praze 19.8.2002

Podepsáni členové předsednictva ÚR KAN:

Ing. Pavel Holba CSc., předseda

v.r.

Mgr. Pavel Rynt, místopředseda

v.r.

Ing. Miroslav Matějka, místopředseda

v.r.

Simona Jasinková, hospodářka

v.r.

Nová politická strana

Pavel Holba, KAN, červenec 2002

Nová politická strana: „Strana regionální spolupráce“ - projekt profesora Zeleného a Darka Nosrethiho

Už delší dobu jsem dostával od Darka Nosrethiho informace o přípravě jakési nové „regionální politické strany“ se zmínkami o profesoru Zeleném, který by prý byl určitě tím nejvhodnějším kandidátem na funkci prezidenta České republiky. Teprve dnes jsem však dostal úplnější informaci s webovou adresou této zakládané strany <http://www.darius.cz/srs>.

První text, který jsem si přečetl zní:

„ZÁSADY NÁBORU SRS

Po rozpadu PB a volebním selhání menších stran je třeba založit celostátní stranu multiregionálního charakteru podporující autonomní funkce jednotlivých krajů. Pro úzkou spolupráci jsme zatím vytipovali strany SNK, KAN, HA a bývalé členy PB.

Pokud chceme za dnešní situace prosadit novou stranu, musíme zvolit bezmála vojenskou organizaci práce podporovanou metodami multilevel-systému. Tento systém navíc zajistí, že budou všichni zájemci o spolupráci na stejné startovací čáře. Také v pozdějších letech přistoupivší kandidáti mají značné šance se vypracovat.

Každý by se měl snažit získat alespoň 10 členů, kteří budou psáni na "něj", které si bude obhospodařovat a kontrolovat, zda dostávají z centra potřebné informace. Každý další člen se bude snažit o totéž. Když někdo sežene člena jedenáctého, použije ho buď jako náhradu za člena ztraceného nebo ho "přihraje" tomu, kdo ještě 10 lidí nemá. Kdo má pod sebou 10 členů, má hodnost DESÁTNÍKA. Koho 5 členů získá úplných 10 členů, a má pod sebou min. 55 lidí a má hodnost KAPITÁNA. Koho 10 členů získá úplných 10 členů, a má pod sebou min. 110 lidí a má hodnost GENERÁLA. Koho 10 členů bude mít pod sebou celkem min. 200 lidí, má navíc funkci stínového MINISTRA. Kdo bude mít z těchto 210 lidí aspoň jednoho v každém kraji, má navíc titul stranického GURU. Kandidátky se budou obsazovat podle množství členů pod daným kandidátem. Za člena se považuje ten, kdo složenkou pošle roční členský příspěvek 1000 Kč na účet přípravného výboru č. 2021627768, specifický symbol 1248890 u České spořitelny Ostrava - následující roční příspěvky se platí do konce příslušného roku. Každému generálovi budou ročně proplaceny stranické účty (např. za výdaje ve volební kampani) ve výši 50% z registrovaných členů. Pokud bude více generálů hierarchicky pod sebou, rozdělí si peníze z celkové částky spadající pod nejvyššího generála podle poměru 1,4 tak, že nižší generál dostane 1,4x více než vyšší. Pokud má někdo pod sebou více generálů na stejné bezprostředně nižší úrovni, dostává za každého svůj podíl zvlášť. Pokud generál částku nevyčerpá do konce kalendářního roku, propadá ve prospěch centrální kasy.

Podpisy za vznik strany sbírejte na petici, kterou naleznete na

http://www.darius.cz/srs/index_akce.html

Každý z příznivců strany by měl nasbírat 50 podpisů. „

Podle těchto směrnic se zdá, že jde o novou stranu s náborovou strategií typu „letadlo“, kterou používají leckteré pojišťovny i mnohé podezřelé firmy.

Ale byl jsem zvědav, jaký program má strana, která si „vytipovala“ KAN jako svého partnera „pro úzkou spolupráci“, a nahlédl jsem do příslušných webových stránek do rubriky „program“. Tam jsem našel následující text od pana Zeleného, ke kterému jsem přičinil své připomínky a výhrady (uvedené kurzívou):

„JAKÝ PROGRAM POTŘEBUJEME?“

<http://www.darius.cz/srs> - text profesora Zeleného + text Pavla Holby – KAN (kurzívou)

„Přímá demokracie a obzvláště nestranická demokracie jsou velmi atraktivní koncepce.“

KAN vznikl už v roce 1968, aby prosazoval myšlenku nestranické demokratické politiky.

„Tomas Bata ve Zline bylo zvolen starostou 4x a nepotreboval k tomu žádnou stranu. Naopak porazil všechny politické strany totalne, obzvlaste socialni demokraty. Lokalnim, mestskym a regionalnim zajmum neslouzi nejlepe "strana", ktera je poplatna centralni ideologii a programu, ale duveryhodne portfolio vedoucich osobnosti, odborniku a aktivistu nepoplatnych nikomu, zadne strane, ale jen svym volicum.“

Souhlasím s tím, že pro politický subjekt není rozhodující ideologie, ale portfolio osobností, které může subjekt voličům nabídnout, a které garantují nezaujaté (nestranné) posuzování problémů veřejné správy. Doplnil bych ještě požadavek, že politický subjekt by měl garantovat i takovou úroveň vnitrostranické demokracie, která by nedovolila, aby se takový subjekt (strana nebo hnutí) mohl stát obětí manipulace nějakého mocichtivého jedince jako se to stalo v Pravém Bloku. Politická strana, která nemůže ručit za to, že se nestane kořistí vnitřního diktátora, si nezaslouží důvěru voličů.

„Reprezentativní demokracie vznikla v době dostavnicku, dnes jsme v době Internetu.“

Věta naznačuje, že v dnešní době je reprezentativní demokracie zastaralá a překonaná, s čímž v žádném případě

nesouhlasím.

„Lide umí, mohou a mají znalosti volit jedince, ne strany.“

Jestli tomu dobře rozumím, pak jedním z cílů nové strany by mělo být prosazení většinového volebního zákona, který je zaveden v kolébce demokracie – Velké Británii a také ve Spojených státech. Pro většinový volební zákon mluví i historická zkušenost: země, ve kterých byl zaveden většinový volební zákon nebyly nikdy ohroženy nástupem levicové ani pravicové totality.

„Spolupraci jedincu nemusí svazovat ideologie a stranická disciplína, ale zájmy jejich voličů.“

Slibovat respekt k zájmům voličů je projevem populismu. Kandidát může nabízet lidem jen určitý program nebo soubor zásad, podle nichž bude rozhodovat o otázkách veřejné správy. Podle toho nakolik budou tyto zásady a programy pro voliče přijatelné (nakolik kandidát lidi přesvědčí, že jsou to zásady správné a že se kandidátovi dá věřit, že se jimi bude řídit) bude zvolen či ne. Kandidát (pokud není populista) se však nemůže se zavazovat, že bude plnit veškeré zájmy voličů, protože zájmy voličů mohou být protichůdné.

„Zájmy voličů na lokálních úrovních jsou hnací silou demokracie. V demokracii je (měla by být) vesměra politika místní.“

Tvrzení, že veškerá politika by měla být místní je naivní. Pravomoci samosprávných orgánů jsou limitovány „státními“ zákony, a nedostatky takových zákonů mohou významně svazovat ruce lokálním a krajským samosprávám. Správný je však požadavek, aby každý politik získal zkušenosti nejprve v samosprávných orgánech, aby mimo jiné věděl, jaké dopady mají nedostatky zákonů na místní a krajskou správu. Zákonodárství je však jednou z nezastupitelných úloh politiky, protože jen prostřednictvím zákonů lze nastavit prostředí a rámec, v němž je veřejná správa realizována.

„Demokracie vyžaduje přesvědčení, upřímně a informovaně volení, ne politikování, ze strany voličů. Jestliže mám možnost A a B a obe mi bytostně nevyhovují, pak je popřením demokracie jestliže přesto volím A nebo B. V takovém případě je lepší zůstat doma a "volit" neucastí.“

I tento názor považuji za naivní. Politika je vždy do určité míry uměním možného. Opravdově politicky angažovaný občan se zúčastňuje politiky „za každou cenu“, tedy nejen v situaci, kdy má naději, že se prosadí jeho ideál, ale i v situaci, kdy je třeba zabránit většímu zlu volbou zla menšího. Právě občanská politická netečnost byla příčinou likvidace československé demokracie v roce 1938 i v roce 1948. Manipulovatelní voliči při nezájmu charakterních voličů snadno prosadí nějakou „libívu“ ideologii, která nakonec vede ke koncentracím.

„Ideální by byl stav, kde občan může legalně registrovat svůj hlas "nevolby", t. j. "Ani jednu z předložených alternativ.“

Představa, že procenta neodevzdaných (abstenujících) hlasů by byla reprezentována odpovídajícím počtem prázdných křesel ve Sněmovně (při poměrném volebním systému), je mi docela sympatická. Ale za konečný cíl bych přece jen považoval zavedení většinového volebního systému i pro Poslaneckou sněmovnu

„"Vítězství" strany by si nemohly prisvojovat "mandát", nemohly by poukazovat na "apatii" voličů, a musely by hledat osobnosti a ne aparátčiky. Reforma politického systému by nastala rychle, když by 70% voličů volilo "Ani jednu". Stejně tak: když se mi líbí jeden kandidát, proč musím volit celou stranickou garnituru?“

Ano, souhlasím – tyto problémy řeší zavedení většinového volebního systému.

„Když se mi líbí jeden bod programu, proč musím volit i všechny politické nesmysly k tomu přifarene?“

To už tak jednoduché není a ani většinový volební systém to nemůže vyřešit. Myslím, že při řešení tohoto problému může pomoci politický subjekt (strana či hnutí), který by namísto vymýšlení ideologie měl trvale (nejen před volbami) organizovat veřejné rozpravy o rozmanitých otázkách politického programu a na základě výsledků takových rozprav by měl formulovat, co je společenský konsensus / veřejný zájem – čemu vlastně lidé, dostatečně poučení o všech pro a proti, dávají přednost.

„Jediné řešení vidím v osvobození a autonomii lokalit a regionů od stranického područí. Prima volba osobnosti a jedince na lokálních úrovních je realistická.“

Přímá volba osobností a jedinců je samozřejmostí ve většinovém volebním systému. Avšak není mi jasné, jak má probíhat výběr kandidáta pro většinové volby – jak mají být organizovány „primárky“. Dozvěděl jsem se, že některé strany v některých oblastech Spojených států organizují „veřejné“ primární volby, kde o výběru osob na kandidátku spolurozhodují i lidé, kteří nejsou členy strany.

„Takové hnutí "regionální autonomie" by vytvářelo svůj "program" zdola a kondenzovalo jej do celkové synopse společných zájmů.“

Chtěl bych upozornit, že v současném právním rámci je prostor pro regionální autonomii minimální. Je však otázka, v jakém směru by měl tento prostor být rozšířen. Nedávno vyšlo najevo, že obec Rokytnice (poblíž Harrachova) se zadlužila ve výši více než dvaceti ročních rozpočtů a musela v dražbách prodat veškerý svůj obecní majetek a přesto její dluh zůstává nesplnitelný.

„Nepodřízvalo by se programu vytvořenému "nahore", lidmi, kteří o problémech regionu vedí pramálo. Vznikla by tak "strana" bez stranického programu, linie, disciplíny a garnitury.“

Strana bez programu a bez disciplíny (tj. bez respektu ke stanovám a vnitřním normám a usnesením) je jakýsi anarchistický chaos, který je pro voliče naprosto nečitelný a nedůvěryhodný. I když sdílím kritický postoj ke „stranictví“ mám také své zkušenosti s mnoha politickými subjekty i s naším KANem. Pochopil jsem, že lidé (členové) musí vědět, co chtějí společně prosazovat, a musí vědět, že pro vnitrostranícká jednání platí pevná pravidla, jinak strana (a její orgány) není schopna dojít k jakémukoliv rozhodnutí a navíc vzniká riziko, že stranu (hnutí) snadno ovládne nějaká skupina či jedinec, která bude buď parazitovat, nebo stranu zničit. Eliminovat z politiky programy a dokonce i pravidla hry je stejný nesmysl jako eliminovat ze společnosti peníze či soukromé vlastnictví.

„Vznikla by "strana" regionálních zájmů, které mají společné zájmy v makroekonomickém pohledu ekonomickém i politickém. O tom, co se míní „zájmy v makroekonomickém pohledu ekonomickém i politickém“ si neumím udělat představu. Taková "strana" v ČR chybí a představuje díru v naší politické scéně.“

Taková strana skutečně chybí, protože KAN, který se podobné zásady snaží naplnit je politickým hnutím a ne stranou.

Možná, že než zakládat další potenciálně neúspěšnou politickou stranu by bylo efektivnější zjistit, proč KAN není pro lidi dost přitažlivý.

Pavel Holba

Návrh na obsah referenda

Petr Los, srpen 2002

V programu vládnoucí koalice ČSSD, KDU-ČSL a US tvoří významnou složku požadavek na naplnění ústavou předvídané instituce referenda. Máme za to, že referendum, jako orgán nadřazený i Parlamentu ČR má nejen právo, ale i povinnost vyjádřit se k pravidlům, kterými se tyto instituce budou řídit.

Dvanáctiletá zkušenost ukazuje, že členové zákonodárných orgánů projevují bez ohledu na deklarované politické přesvědčení nebyvalou svornost v nechtu jakkoliv omezit svá práva a požitky, které jsou z pohledu občanů nezasloužené.

Zdá se, že tyto požitky a prebendy se staly pro mnoho z těch hlavní motivací pro ty, kdo se o poslanecký mandát ucházejí. Všude tam, kde se točí velké peníze se spíše jistě než pomalu vytrácí morálka a tak ti, kteří se ucházejí o poslanecký mandát z altruistických důvodů jsou proti moderním zlatokopům bez šance. Jako by se znovu naplňovala slova Mistra Jana: "psi o kost se derou..."

Navrhujeme proto, aby pravidla materiálního zajištění činnosti poslaneckých sborů nestanovovali jejich členové jako dosud, ale aby je stanovili občané sami. Referendum vnímáme jako jedinečnou příležitost k tomuto cíli.

Předkládáme několik zásad pro činnost zákonodárných sborů. Pro zjednodušení neuzíváme termínu senátor, všude tam, kde hovoříme o "poslancích" máme na mysli poslance i senátory.

- Odměny poslancům činí trojnásobek nejvyššího základního platu učitele střední školy v nejvyšším platovém stupni.
- Poslanec je povinen zúčastnit se minimálně 90 % plenárních zasedání sněmovny. Při nedodržení tohoto limitu je mu příslušně krácena odměna za výkon poslaneckého mandátu.

Vedení Sněmovny je povinno stanovit takový rozvrh všech ostatních poslaneckých činností, aby poslanec mohl toto pravidlo dodržet. Ostatními poslaneckými činnostmi se rozumí zejména účast na zahraničních cestách, zasedání v orgánech zřízených Sněmovnou a pod.

- Během výkonu mandátu poslanci nevykonávají žádnou výdělečnou činnost - s výjimkou výkonu povolání lékaře.
- Po dobu trvání mandátu poslanci nejsou členy správních a dozorčích rad akciových společností. Výjimku z tohoto pravidla tvoří členství v orgánech, které jsou součástí a.s. s přímou účastí státu. Odměna za tuto činnost plyne přímo do státní pokladny.
- Při onemocnění náleží poslanci naprosto stejné náhrady ze strany pojištění, jaké jsou obvyklé u ostatních občanů.
- Při onemocnění, které brání p. v činnosti po dobu delší než tři měsíce může Sněmovna rozhodnout o zániku poslaneckého mandátu.
- Poslanecká imunita se vztahuje pouze na verbální trestné činy spáchané v souvislosti s poslaneckým mandátem. Na ostatní skutkové podstaty se nevztahuje. Je-li proti poslanci zahájeno trestní stíhání - počínaje sdělením obvinění - je tento povinen oznámit tuto skutečnost imunitnímu výboru sněmovny.
- Politické strany pobírající státní příspěvek jsou oprávněny vybírat členské příspěvky do maximální výšky 2 400 Kč za jeden kalendářní rok. Sponzorské dary od právnických osob jsou vyloučeny.
- P. mají nárok na bezplatné poskytnutí prostoru pro zřízení poslanecké kanceláře v objektech, které jsou v majetku obce ležící v jejich volebním obvodu. Náklady na provoz kanceláře jsou hrazeny z příspěvku, které stát poskytuje politickým stranám.
- Poslanci obdrží volnou jízdenku na všechny prostředky pozemní hromadné dopravy. Pohonné hmoty pro individuální automobilovou přepravu budou hrazeny jen ve výjimečných a odůvodněných případech.
- Na oficiální zahraniční cesty budou bez výjimky delegováni poslanci, kteří jsou schopni se bez tlumočnicka dohodnout alespoň jedním ze světových jazyků. Ostatní ať sedí doma a do zahraničí jezdí s cestovními kancelářemi.

Navrhují, abychom pro případ uzákonění referenda byli připraveni je vyvolat, t.j. sehnat aparát, který pomůže shromáždit potřebný počet podpisů. Když chtějí socani a jejich satelity referendum, ať ho mají

Některé příčiny vítězství levice v České republice

Petr Los, srpen 2002

V parlamentních volbách v červnu tohoto roku zvítězila levice. Je docela možné, že někdo vnímá výsledek voleb jako odstranění politika, který nezná špinavé peníze, připustil rozkradení našeho národního majetku, není ekolog, chce zprivatizovat druhý program naší televize a hlavně je arogantní. Nicméně levice je tady, je u vlády a u vlády si bude dělat co se jí zachce. Nic na tom nemění skutečnost, že vláda stojící v čele státu má několik ministrů, kteří se sami počítají ke středu politického spektra, někteří dokonce k jeho pravicové části. Tito ministři zaujmají méně významné rezorty, krom toho vládnoucí sociální demokraté mají pro své avanturistické nápady možnost obrátit se s důvěrou na své komunistické soudruhy, s nimiž vytvoří spolehlivou většinu. Při realistickém pohledu nelze současnou situaci pokládat za nic jiného než za začátek konce demokracie, podobně jako byl Mnichov či Vítězný Únor. Jenom s tím rozdílem, že bez Chamberleina či Gottwalda, pouze na základě svobodné, v demokratických volbách projevené vůle národa.

Jako demokraté musíme tuto skutečnost respektovat, i když se zařatými zuby či pěstmi a využívat možností, které nám ještě zbývají. Ne snad proto, abychom vývoj zvrátili, ale abychom následujícím generacím zanechali jakés takés poznatky a doufali, že se z nich třeba poučí. V následujících řádcích jsem se pokusil naznačit některé z příčin tohoto tristního stavu. Zdaleka si nečiním nárok na vyčerpání tematu, předkládám jej přátelům z KAN k zamyšlení a snad i doplnění. Jaké

jsou tedy příčiny toho, že budeme žít v socialismu - prozatím s lidskou tváří. Pokusme se je vyslovit a pro větší přehlednost očíslovat.

- 1) Nechuť jisté části populace identifikovat se s čímkoliv a s tím související laxní a často až antagonistický poměr ke státu.
- 2) Nechuť značné části občanů se veřejně angažovat. Politické strany jsou diskreditovány šedesátiletým vlivem NSDAP a KSČ, k tomu přistupuje nechuť obecně se zúčastňovat života na veřejnosti. (Nedostatek členstva ve většině zájmových organizací, upadající účast věřících na bohoslužbách, slabé návštěvy kulturních podniků, dokonce i sportovních utkání...)
- 3) Schopnost většiny najít jistý modus vivendi s komunistickým režimem,, s tím související zejména schopnost opatřit si základní životní potřeby nikoliv na základě trhu, ale na základě známostí.
- 4) Představa o nemorálnosti peněžních vztahů.
- 5) Averse vůči jedincům, kteří dosáhli vyšší majetkové úrovně.
- 6) Pocit, že "lepší je mít možnost bez následků vynadat mistrovi než hovořit kriticky o ministerském předsedovi".
- 7) Představy o nutnosti státní reglementace řady činností.
- 8) Přetrvávající a uměle přizívaný antagonismus vůči Němcům.
- 9) Ze skutečností artikulovaných v bodech 2 - 7 plynoucí nostalgie po bolševickém režimu.
- 10) Objektivně existující nedostatky veřejné správy, na př. aktuální mezery ve výkonu policejní služby a zcela paralyzovaná justice.
- 11) Existence velkého počtu pravicových politických subjektů usilujících o omezený počet pravicově orientovaných voličů. Následkem toho nutnost pomlouvat veřejné instituce aktuálně existující pod vedením pravicových sil.
- 12) Působení centrálně řízených buněk, které cíleně ovlivňují veřejné mínění v zájmu bolševického režimu, často i na základě výmyslů či alespoň polopravd.
V roce 1992 při volebních mítincích Bohdan Dvořák připomínal, že komunisté měli kromě senilních tajtrlíků typu Husáka a Jakeše v záloze dost mladých a schopných jednotlivců, kteří jsou schopni využít všech možností ke znovuuchození moci. Mám pocit, že tito lidé odněkud ze zákulisí ovlivňují veřejné mínění. V organizacích legální KSČM se jistě nevedou řeči o dětech nebo nevyměňují kuchařské recepty !
- 13) Není vyloučeno že ve stejném duchu působí cíleně a cílevědomě rozhodující část tisku. Je vážné podezření, že aktuální majitelé nejvýznamějších tiskovin jsou nastrčné figury antidemokratických organizací, i když jsou formálně zapsáni v obchodních rejstřících demokratických zemí. KGB má dostatek financí, aby s nimi vstoupila na třeba i německý mediální trh.
- 14) Veřejně deklarovaný antagonismus mezi V.H. a V.K. Nedocení hrozícího levičáckého nebezpečí ze strany V.H. stejně tak jako nedocení popularity V.H. mezi emotivně myslící částí příznivců V.K.
- 15) Absence drobné práce mezi voliči ze strany politických subjektů pravé části politického spektra.

A zcela nakonec: vyhleďte si v knihovně Válku s mloky, přečtěte si kapitulu 6 "X varuje". Nebudete potřebovat mnoho dosazovat.

Otevřený dopis ministru Škromachovi

Petr Los, srpen 2002

Pan (tehdy ještě pouhý poslanec) Škromach, dověděl se výsledky voleb, v onen osudný večer vykřikl na kameru, že pravici natrhli prdel. Za měsíc nato se ocitl v televizní Sedmičce, ing. Bobošíková mu tento jeho výrok několikrát ze záznamu přehrála...

Dovolil jsem si napsat mu dopis:

Vážený pane ministře,

nemohu nereagovat na část Vašeho vystoupení v nedělní Sedmičce televize NOVA. Všiml jsem si výroku, který sice je ve srovnání s tím, co se Vaše vláda připravuje provést této zemi a jejím dětem, marginální nicméně pro celkovou situaci signifikantní. Moderátorka pořadu ing. Bobošíková Vám připomenula měsíc starý výrok, kdy jste se - v přeneseném významu - zmínil o análním traumatu. Nejdřív jste se vykrucoval a zatloukal jako malý kluk, zahrán do úzkých jste se zmínil, že "toto vyjadřování je obvyklé na Moravě". Znam moravské prostředí jak ve městech tak na venkově důvěrně. Stejně dobře znám i prostředí v Praze a nemohu potvrdit geografické rozšíření užití výrazů, které jste použil. Kdybyste byl řekl, že jde o obrat používaný mezi chlapy, odpovídalo by to skutečnosti. Vy jste však všechno svedl na Moravu a Moravany. Zbaběle jste to hodil na ty občany, kteří Vám dali ve volbách svůj hlas. Tyto pracovitě, poctivě a důvěřivě lidi jste urazil. Mimoděk a podprahově jste dokázal své pravé smýšlení. Zbývá jen doufat, že podobných excesů od Vás a Vašich přátel bude víc, lidé pochopí s kým mají tu čest a pošlou Vás tam, kam dávno patříte. Bude to ku prospěchu celé země.

Stranické zájmy nebo zájmy občanů?

Zdeněk Joukl, Pes 10.7.02

Ing. Zdeněk Joukl (1941), Desná v Jizerských h., podnikatel-ekolog, www.joukl.cz

Motto: "Konec každé slušné strany začíná tím, že její členové začnou uvažovat stranicky".

Stranici se většinou neptají po tom, co ten který jejich krok přinese občanům, ale ptají se hlavně po tom, co přinese straně, případně, zda stranu nějak nepoškodí.

Pravidelně před volbami a po volbách se důraz na stranické zájmy ještě zvýší. Jde přece o "body" pro stranu a o výnosná místa pro straníky! (To je také důvod proč již téměř rok před termínem voleb bývá omezena výkonnost vlády, ministerstev,

Poslanecké sněmovny a Senátu.)

A) Co všechno je objektem stranických zájmů?

- 1) Křesla ve vládě
- 2) Prezidentské křeslo
- 3) Křesla v Poslanecké sněmovně
- 4) Křesla v Senátu
- 5) Úřednická místa na ministerstvech
- 6) Křesla v zastupitelstvech krajů včetně příslušných úřednických míst
- 7) Místa ve správních a dozorčích radách státních a polostátních podniků
- 8) Placená místa starostů a radních v zastupitelstvech obcí
- 9) Vliv v médiích
- 10) Zadávání zakázek (pro "spřátelené" firmy)
- 11) Budoucí posty v evropských strukturách

Kdyby všechna výše uvedená místa byla využívána jako nástroj moci k prosazování zájmů občanů a státu, nedalo by se nic namítat. Jenže ona slouží také (nebo hlavně?) k prosazování zájmů strany!

Způsobů jak se dostat k výše uvedeným objektům stranických zájmů je tolik, že by to zabralo samostatné pojednání. Nejobyklejší legální způsob je zajistit si peníze (bohužel někdy i nelegálně a neeticky) na volební kampaň a zvítězit ve volbách.

B) Prosazování stranických zájmů se děje také různými způsoby poškozování konkurenčních stran. Nebo též vystupováním proti stranicky nezávislým občanům, kteří se snaží dění ve státě zlepšovat (např. Impuls 99), ale mají "smůlu", že tak nečiní přes stranu, která je právě u moci.

Nebezpečím se stávají konkurenční strany, všichni nezávislí, ale i občanská sdružení, které je potřeba ničit, aby snad nezískali oblibu u veřejnosti.

V praxi se proti nim vystupuje následovně:

- a) Jsou zásadně negovány jejich návrhy. Když jsou evidentně dobré, tak se alespoň prodlužuje jejich realizace až na dobu mimo příslušné volební období. Viz např. návrhy ČSSD a ODA negované vládnoucí ODS po r. 1992.
- b) Jsou arogantně zesměšňováni.
- c) Jsou o nich rozšiřovány pomluvy.
- d) Jejich negativní vlastnosti (kdo je nemá?) jsou zveličovány a stále připomínány.
- e) Prostor v médiích je jim omezován na minimum.

Shrnuto do absurdního: "Konkurence přeci nemůže mít nikdy pravdu!?"

C) Stranické zájmy se prosazují také "kšeftováním" s druhými stranami až po systém "ruka ruku myje". Např. : Vy nás necháte v klidu vládnout a my vám dáme významný post např. předsedu Poslanecké sněmovny, místa v dozorčích a správních radách státních a polostátních podniků. No a po čtyřech letech si to vyměníme nebo to zůstane stejné. Ať "rozhodnou" voliči! (Tady jsem musel psaní na chvíli přerušit, neboť se mi udělalo nějak špatně od žaludku. Ani dobře nevím proč.) Většina občanů politikaření spojené s kšeftováním bytostně nesnáší. Posledním jeho zářným příkladem byla "Opoziční smlouva" mezi ČSSD a ODS. Proto tolik lidí parlamentní strany nechce volit.

Neparlamentní strany mají před sebou velkou překážku v podobě 5% hranice pro vstup do Poslanecké sněmovny. V červnových volbách jim tak bylo za bílého dne "ukradeno" 25 mandátů. Za čtyři roky tak přišly též o příspěvek 90 milionů Kč (25 x 0,9 x 4). Hranici 5% ovšem jako pojistku proti konkurenci určily právě strany parlamentní. Je pak tolik nepochopitelné, že 42% voličů nejde volit?

Aby strana mohla lépe prosazovat své zájmy, zaváže si pod hrozbou vyloučení své poslance a senátory tím, že budou vždy prosazovat a hájit zájmy strany. Některé strany toto mají přímo ve stanovách (ODS = člen je povinen spolupracovat na uskutečňování cílů strany, ČSSD = člen je povinen svou činností a vystupováním prosazovat politiku ČSSD). Ústava ČR ve svém článku 23 odst. (3) říká: "Poslanec a senátor slibuje.....Slibuji na svou čest, že svůj mandát budu vykonávat v zájmu všeho lidu a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí".

O zájmech strany ani zmínka! Bude Ústavu tedy nutno v zájmu stranických zájmů upravit? Co však dělat, když slibující žádnou čest ani svědomí nemá? Na to Ústava bohužel nepamatuje.

D) Kdo vlastně určuje konkrétní stranické zájmy?

- 1) Předseda, je - li diktátor.
- 2) Předsednictvo (výkonný výbor, republikový výbor), které je většinou sice demokraticky zvoleno, ale pouze straníky té které strany, a jen částečně občany v celostátních volbách (jde o poslance a senátory).

Přibližně je nyní v ODS 50%, v ČSSD 55%, v KDU - ČSL 38%, v US - DEU 82% vrcholných funkcionářů, kteří nebyli v celostátních volbách zvoleni občany. Shrnuto jde o 59%.

Je demokratické, když o osudech lidí rozhodují i ti, kteří neprošli všeobecnými volbami? Nejedná se pak o pouhou "stranickou demokracii" místo občanské? Jelikož u nás existuje i "korunová demokracie" (viz www.joukl.cz), pak obě parodie na demokracii je možno sloučit na superparodii "stranickou korunovou demokracii". Nelze pochybovat o tom, že občany nevolení členové předsednictev, výkonných výborů, republikových výborů a pod., ale i někteří volení, svázání stranickou disciplínou jsou pak mnohem snadnější "kořisti" různých majetných zájmových skupin. Nebo proti korupci alespoň nevystupují. Potom nemůžeme být překvapeni tím, že je ČR až na 47 místě z 91 hodnocených zemí v žebříčku nezkorumpovatelnosti. A chudák občan se nestačí divit tomu, kam mizí desítky a stovky miliard z rozpočtů státu a obcí, zatímco ve školství, zdravotnictví, životním prostředí, policii, vězeňství, podpoře podnikání atd. se peněz zoufale nedostává.

Stranické zájmy vedou k tomu, že se strany, hlavně před volbami, voličům podbízejí. Že by prosazovaly opatření sice nutná, ale nepopulární, to nepřichází v úvahu. Raději stát zadluží. To je také jeden z důvodů, proč naše společnost jde kupředu jen velmi pomalu k radosti různých nedemokratických skupin. Volnější ruce mají nezávislí občané. Ti se mohou snažit prosazovat dobrou (i když nepopulární) věc bez ohledu na to, co tomu momentálně "řeknou lidé".

E) Od slušnosti ke stranickosti.

Při vzniku nové strany jsou zájmy stranické a společenské většinou totožné. Později se strana začne řídit "bodovým" systémem prospěšnosti pro stranu. Nakonec již nezná nic jiného než zájmy strany (tedy zájmy konkrétních straníků). Proto neprosazuje nepopulární byt' prospěšná rozhodnutí. (Např. drží nad vodou velké neprosperující podniky, aby se nezvýšila nezaměstnanost.) Podobné je to v případě krachujících bank, kde jde však hlavně o vklady velkého množství klientů. Jedna třetina bytů ("státních") má stále nízké neekonomické nájemné, aby to příliš finančně nezatěžovalo nájemníky a ti se nebouřili. (Že vlastně na ně "doplácejí" dvě třetiny ostatních majitelů a nájemníků, to vládě nevadí.) Na konci volebního období se voličům vysvětlí (stejně jako za totality), že se z "objektivních" důvodů program ani volební sliby nepodařilo uskutečnit. (ODS: 20.000 Kč průměrný plat v r. 2000..., ČSSD: Akce čisté ruce, nižší nezaměstnanost....). Většina voličů si sliby nepamatuje, a tak se před volbami nechají opět "opít rohlíkem".

F) Vlastní zkušenosti.

- Dovolil jsem si nesouhlasit s rozhodnutím zastupitelstva města, podle kterého byl bance na získaný úvěr zastaven panelový dům s několika desítkami bytů. Straníky v zastupitelstvu jsem byl označen za - populistu.
- Město jsem upozornil na nebezpečnost PCB v transformátorech na jeho území. Vlivem životního prostředí na zdraví občanů se zabývám 21 let. Přesto jsem byl osočen, že to dělám pouze proto, abych se zviditelnil před volbami.
- Dokonce i rozumný poslanec, kterého si vážím, velmi často při řešení problémů uvažoval nejprve o tom, co to přinese nebo ubere jeho straně.

Vždy, když jsem v politice narazil na nějaké nelogické jednání, tak za ním stály buď stranické zájmy nebo přímo korupce.

G) Co dál?

Moc prověřuje charakter lidí.

Dokud strany pouze bojují o moc, tak se ještě celkem nic moc neděje.

Vše se pozná, až se strany k moci dostanou. Tehdy je potřeba začít je důsledně kontrolovat. Důležité je odhalovat střety zájmů hlavně u jejich občany nevolených představitelů a vlivných příznivců. Měla by to dělat opozice, státní zástupci, policie ČR, média, služby soukromých detektivů, občané... Po vzniku naší nové vlády k tomu budou mít výbornou příležitost.

Možný závěr.

Neposuzuji strany příliš podle programu (pravé stranické zájmy mi přece sotva prozradí) ani podle vzhledu a vystupování jejich představitelů, ale podle množství solidních a neovlivnitelných lidí v jejich vedení. Po přečtení tohoto pojednání mohou slabší povahy dospět k obvyklému závěru, totiž že politika je svinstvo. Současná politika je bohužel už taková. Jenže rozhoduje nejen o našem životě, ale i o životě našich dětí a vnoučat. Proto se nesmíme nikdy vzdávat. Je nutné snažit se o nápravu. O demokracii je potřeba bojovat den co den a nikoliv odjet na chalupu a nejt ani k volbám! Nebo nám na potomcích již nezáleží?

Pamatujme: Stranické zájmy a stranická disciplína jsou okovy demokracie.

Potlačení nedemokratické stranickosti přináší "Nová demokracie". O ní ale až někdy příště.

Svědomí versus Svědomí

Publikováno ve Zpravodaji KAN se svolením autorky.

Hana Catalanová (hana.catalanova@worldonline.cz), srpen 2002

V odst. 2 § 2 zák. č. 198/93 Sb. čteme, že "Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavřejhodnou, obdobně jako další organizace založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického režimu."

Oldřich Tihelka se v článku "*Které to jsou, ty další organizace.?*" (časopis Svědomí, květen 1994, vydavatel Milo Komínek) zamýšlí nad jednou z nich a cituje pasáže z její brožurky "Funkcionář" č. 6-7 z 20. července 1969.

Jedná se o Český svaz protifašistických bojovníků a jeho uvědomělé funkcionáře, kteří zcela otevřeně vyzdvihovali a propagovali vedoucí úlohu KSČ a koncepci Národní fronty, zásadně odmítali antisovětismus (a to i v době, kdy všichni slušní lidé na celém světě odsoudili politiku KSČ a okupaci ČSSR bolševickou armádou.) a vyzývali k odsouzení a zničení imperialistických sil.

"Protifašističtí bojovníci ČSSR si plně uvědomují, že náš úspěšný socialistický vývoj a bezpečnost našich národů v budoucnosti jsou možné jedině v pevné jednotě a především v pevném svazku se SSSR. V souvislosti s tím schvalujeme úsilí ÚV KSČ a Národní fronty o zlepšení soudružských vztahů k zemím socialistického tábora a SSSR, protože jen v bratrské jednotě s těmito zeměmi můžeme dosáhnout všech ideálů, za které jsme společně bojovali."

"Protifašističtí bojovníci v českých zemích a na Slovensku od samého začátku boje proti fašismu uznávali KSČ jako rozhodující sílu v tomto boji. Vyjadřujeme názor většiny odbojářů, že KSČ má i v současné době plnou podporu."

"Československý svaz protifašistických bojovníků na svém zasedání dne 24. června 1969 posoudil politické dokumenty ÚV KSČ přijaté v dubnu a realizační směrnice přijaté koncem května t.r. a vyjádřil s nimi plný souhlas. Současně bezvýhradně uznává vedoucí úlohu KSČ ve společnosti a v Národní frontě."

Výše citované věty jsou obsaženy v referátech brožurky Funkcionář a Oldřich Tihelka nám jimi a dalšími osvěžil paměť v roce 1994. V závěru svého článku konstatuje, že Rudolf Pernický, pracovník ÚRP a člen Ústřední rady sdružení

ČSPB se po listopadu (1989) stal prvním předsedou Konfederace politických vězňů a od roku 1991 je jejím prvním čestným předsedou. Druhým čestným předsedou KPV je Václav Havel.

Dozvídáme se i to, že ve stanovách KPV (§ 9, odst. 3) stojí, že členem této organizace nemůže být občan, který byl funkcionářem organizací aktivně spolupracujících s okupační mocností nebo organizací podporujících neshášenlivost či nenávisť.

Tolik k článku Oldřicha Tihelky.

Otevřeme-li zmiňovanou brožurku Funkcionář, skutečně v ní nalezneme výše uvedené věty a spoustu dalších ve stejném duchu spolu s mnoha jmény funkcionářů, mezi kterými je i Rudolf Pernický.

V České republice dnes máme ústavně garantovanou svobodu slova a svobodu tisku, a je třeba si neustále připomínat zvěrstva komunismu a alespoň morálně (není-li dosud právní vůle) odsuzovat všechny, kdo s tímto režimem kolaborovali.

O to víc šokující a neuvěřitelné je, že naše postkomunistická společnost, která se dodnes nebyla schopna vyrovnat se svojí minulostí, praktikuje i nadále své zažité metody a zcela legálně pokračuje v pošlapávání základních lidských práv.

Naše společnost má stále politické vězně, osoby stíhané a trestané za to, že v "demokratickém" státě poukazují na hrozby komunismu a přítomnost bývalé nomenklatury ve státní a veřejné sféře ČR (viz i stále neukončená kauza Vladimíra Hučína, jejíž další dějství proběhne nyní v září, opět za zavřenými dveřmi.).

Dalším odsouzeným a nadále stíhaným je v současné době Milo Komínek (1926), vydavatel časopisu Svědomí, který zveřejnil výše zmíněný článek O. Tihelky.

Rudolfu Pernickému (1915) se nezdálo "košer", že se jeho jméno objevilo v demokratickém a nezávislém měsíčníku bývalého politického vězně, který strávil v komunistických koncentracích 17 let svého života a který celý svůj život bojoval doma i v zahraničí proti zrůdnému komunismu (svůj osud a osudy mnoha jiných popisuje ve své knize "I pod oblohou je peklo").

Rudolf Pernický, ověšen hodností generála a řádem Štefánika z rukou Václava Havla, presidenta ČR, se cítil dotčen a uražen zveřejněnými fakty a požádal soud o potrestání "troufalého" vydavatele. A český justiční systém opět nezapršel svoji komunistickou minulost. Soudkyně Romana Vostrejšová (Městský soud v Praze) se rozhodla tuto troufalost potrestat, a to i za cenu porušení zákona, kdy vydavatel nedovolila předložit důkazy a nedovolila mu ani dovolání k Nejvyššímu soudu. Odsoudila Milo Komínka k peněžitému trestu v částce Kč 70.000,- + soudní výlohy (dalších téměř 8.000,- Kč) ve prospěch "poškozeného", který původně požadoval "satisfakci" ve výši 300.000,- Kč. Dále bylo vydavateli soudem nařízeno, aby ve svém časopise otiskl R. Pernickému omluvu. M. Komínek žádnou omluvu samozřejmě nezveřejnil, neboť pravda je zcela jasně na jeho straně. Je jenom škoda, že si tento fakt neuvědomuje i Rudolf Pernický. Nikdo mu neupíral ani nezpochybňoval jeho hrdinské zásluhy z období 2. světové války. Svoji funkcionářskou účastí v ČSPB však jasně ukázal, na jaké straně barikády tehdy stál. A nebyla to ta demokratická, čímž jsou jeho předchozí chvályhodné skutky v očích čestných lidí více či méně zneváženy. A tento "hrdinský" boj proti vydavateli Svědomí už nemá se ctí vůbec co do činění.

Jelikož Milo Komínek omluvu nezveřejnil, je opakovaně stíhán soudními pokutami v jednotlivých částkách Kč 10.000,-. Z důchodu (cca 6.000,- Kč) je mu již 17 měsíců srážena částka 3.600,- Kč a Krajský soud i po odvolání udělil navíc souhlas k vymáhání pokut. 20. června t.r. Okresní soud ve Frydku-Místku zablokoval M. Komínkovi bankovní konta, takže M. Komínek je od té doby bez veškerých svých finančních prostředků.

Neskutečné? V České republice až velice skutečné.

Ke cti Milo Komínka je třeba zdůraznit, že boji proti komunismu obětoval celý svůj život. Cituji jeho slova: "Zatímco mnozí krajané hromadili majetek, já jsem organizoval demonstrace proti mezinárodnímu komunismu a financoval je ze svých úspor. Byl to můj celoživotní boj, kterému se věnuji podnes, a pokud budu živ, tak z něj neslevím."

Milo Komínek byl 6. října 1948 odsouzen Státním soudem na dvacet let těžkého žaláře. S podlomeným zdravím prošel Jáchymovem, Leopoldovem a dalšími komunistickými pekly. V roce 1968 emigroval do Kanady, kde působil jako publicista (založil a tisknul exilový časopis MUKL), později novinář a tiskař, když zakoupil exilové vydavatelství Naše hlasy (týdeník vydával 20 let). V Torontu pak také založil Čsl. rozhlasové vysílání na stanici FM a AM Radio International CHIN a Čsl. televizní vysílání na kabelové televizi (Cable 10). Milo Komínkovi se dostala celá řada uznání a díky z rukou nejvyšších představitelů Kanady, československé exilové veřejnosti a všech těch, pro které boj za demokracii neznamená jen pouhou frázi. V roce 1972 byl v Naardenu (Holandsko) zvolen do funkce generálního tajemníka čsl. exilové organizace "Naardenský výbor". Za tuto a další činnost ho 22. 6. 1978 Ministerstvo vnitra v Praze zbavilo občanství ČSSR (spis č. VS/3-572757/78). Roku 1974 byl zvolen do funkce vicepresidenta "Canadian Journalist Club", sdružujícího přes 160 časopisů, novin a rozhlasová a televizní vysílání různých národností v Kanadě. V roce 1980 se stal zakladatelem a předsedou "Křesťanské unie" (Federální strana křesťanské solidarity, sdružující exulanty roztroušené ve svobodném světě) s ústředím v Torontu. Život Milo Komínka je naplněn prací, která tu svým odkazem dalším generacím bude stále živá. Smutné je, že se vrátil do své vlasti, která je mu za všechno to dříve prožité utrpení stále tou nenávislnou macechou. Milo Komínek se však nevzdává, a přes silné bolesti a značné zdravotní problémy bojuje dál. Čest má - jako každý z nás - jenom jednu. Ke cti Rudolfa Pernického a české komunistické justice není naopak co zdůraznit. Dovolují si na závěr položit důležitou otázku svědomí. Dočkáme se veřejného ocenění zásluh Milo Komínka, nebo budeme nečinně přihlížet jeho likvidaci?

Dokument z dubna 1990

JUDr. Richard SACHER

V Praze dne 2. dubna 1990
Čj., OV-0017/ X - 04

R A Z Í T K O

Výtisk číslo : 2

Počet listů : 2

P o k y n

Federálního ministra vnitra k zajištění ochrany údajů v evidencích statisticko evidenčního odboru vnitřní a organizační správy federálního ministerstva vnitra. V zájmu zajištění stability politického vývoje nařizují s okamžitou platností:

1. Vyjmout z ústřední evidence SEO VOZ FMV evidenční karty, které se týkají:
  - a) prezidenta republiky,
  - b) členů federální vlády, vlády České republiky a vlády Slovenské republiky,
  - c) poslanců Federálního shromáždění,
  - d) poslanců České národní rady, Slovenské národní rady a předáků politických stran.
2. Vyjmout archivní materiály uložené v operativním svazku SEO VOS FMV, které se vztahují k výše uvedeným osobám.
3. Uložit registrační protokoly do plechových obalů a tyto zapečetit. Změny v registraci řešit náhradním způsobem s využitím lístkovnice a na počítači.
4. Evidenční karty, archivní materiály a registrační protokoly uložit do zvláštního fondu SEO VOS FMV.
5. Okamžitě signalizovat ministru vnitra ČSFR všechny případy, kdy lustrace směřuje do kruhu osob, uvedených v bodu 1 tohoto pokynu.

Ministr vnitra ČSFR

Podpis

In flagranti

Petr Vaniček, Pes - 19.7. 02

Demokratickou unii (DEU) bezprostředně po jejím málem raketovém vstupu na české politické kolbiště v komunálních volbách r. 1994 deprimovaly a vedly - o necelé dva roky později k debaklu v parlamentních volbách - nesmyslné autokratické postoje a kroky předsedkyně Aleny Hromádkové a její šedé eminence ing. Majzlíka, jež popřely veškeré demokratické ideály DEU oficiálně proklamované. Proto tuto stranu opustilo v krátkém čase téměř 80% zklamaných a znechucených členů.

Odhodlaná skupina těch, kteří se nechtěli smířit se smutným osudem DEU založila a uvedla do života PRAVÝ BLOK, jehož čestným předsedou se stal jeden z jeho duchovních otců JUDr. ing. Jaroslav Anděl. Byl to svým způsobem zoufalý počín. Chyběly prostředky i entuziasmus, jenž provázal zrod a prvý rozmach DEU. Všeobecná "blbá nálada" posléze zachvátila i rozplašené, trdnomyslnosti a beznaději propadající členstvo. Důsledná masmediální informační blokáda dále surově podřývala veškeré úsilí se zveřejnit a podřývala tak důvěru a trpělivost členské základny. Selhalo i úsilí spojit se se stranami, jež stíhal podobný osud. Jakkoliv fyzicky zdecimovaný, zachoval si však Pravý Blok páteř a intelektuální potenciál, o čemž se lze přesvědčit na stránkách ZPRAVODAJE vytrvale a obětavě vydávaného a kolportovaného. Byť zdecimovaný, přežil PB parlamentní volby v r. 98 i nástup opoziční smlouvy odhodlán i nadále neúnavně bojovat s propuknuvší bolševickou recidivou. A měl k tomu i dobré předpoklady, neboť ani v těch nejtěžších chvílích neuhnul od své původní linie a zachoval si navíc také interně demokratického a parlamentárního ducha a řád. Byl však stále příliš slabý, a proto byl jak všemi masmedii tak jinými politickými stranami a seskupeními přehlížen a opomíjen. Zřejmě se jevil jako "pole neorané".

Tak ho shledal i Petr Cibulka odhodlaný stůj co stůj konečně prorazit a politicky avanžovat. Pravý Blok skýtal vše potřebné. Důvěřivé členstvo, pro něž i slabá naděje na oživení a šanci zviditelnit především své programové ideje byla neobyčejnou vzpruhou a pobídkou k novému vzepětí. P. Cibulka údajně revolující disident byl bez jakýchkoliv výhrad a pochybností uvítán s upřímným nadšením a důvěrou. Tím spíš, že slíboval změnit Necenzurované noviny v pravidelnou tribunu Pravého Bloku. A tak, aniž by byly zpytovány pohnutky a důvody jeho nečekaného zájmu o Pravý Blok, dostal okamžitě všechno, co mu strana mohla poskytnout. Právní, lidské, ideologické a v neposlední řadě i finanční zázemí a hlavně neochvějnou, bezvýhradnou podporu včetně předsednické funkce, což se projevilo už v r. 2000 v senátních volbách. I problematická popularita P. Cibulky a pár inzertních výzev uveřejněných v několika málo posledních vydáních Necenzurovaných novin pomohlo v poměrně krátkém čase podstatně rozšířit členskou základnu a otevřelo tak P. Cibulkovi prostor a možnosti se uplatnit. Dík všemožné a usilovné snaze všech členů Pravého Bloku vydat ze sebe a obětovat mu maximum se to i dařilo. Varovným indiciím provázajícím působnost P. Cibulky nebyla věnována pozornost. Byl nekriticky tolerován jako bohém a fanfaron a jaksi se přehlédlo, že nesplnil svůj slib dát Pravému Bloku k dispozici Necenzurované noviny - neuvěřejnil v nich totiž ani jediný příspěvek od členů strany - , že zapomněl vrátit předplatné za nedodaná vydání Necenzurovaných novin, že nezná a ani nechce znát žádný programový text krom "své PREAMBULE", že svou podjatostí a svéhlavostí znemožnil dohodnout a uzavřít alianční svazky s ideově příbuznými stranami a organizacemi a zúžil tak okruh potenciálních příznivců a voličů, že i na půdě strany nepřetržitě vyvolával zmatky a rozpory. Jeho destruktivní činnost provázená stupňujícími se osobními nároky postupně gradovala.

Svou skutečnou vpravdě bolševickou tvář odhalil pak na sněmu 13. dubna, tedy tři měsíce před parlamentními volbami. Lži a špinavosti, jimiž častoval a obmyslil spolupracovníky, kteří mu svými osobními obětmi a bez jakýchkoliv vedlejších osobních nároků klestili a urovnávali cestu k úspěšné prezentaci v nastávajících volbách, je zbytečné opakovat. Nedají se zapomenout. Poslední zběsile mstivé gesto dva dny před volbami, kdy svévolně a zákeřně vyškrtl na osmdesát jmen kandidátů umístěných řádnou nominační procedurou na předních místech kandidátek, už jen dokresluje, s kým vlastně máme tu "čest".

Petr Cibulka se projevil jako chamtivý, bezohledný a veskrze perfidní egocentrik a falešný hráč, který si ze své disidentské minulosti politického vězně učinil jen hlava nehlava vyděračskou živnost, čímž osvědčil, že je do slova a do

písmene typicky podlý bolševik nejhrubšího zrna a nikoliv čestný, zásadový člověk, za něhož se chce vydávat. A JAKO TAKOVÝ NEPATŘÍ DO SLUŠNÉ SPOLEČNOSTI POLITICKÉ STRANY PRAVÝ BLOK!

Tak rozhodlo členstvo pražské organizace, která P. Cibulku původně adoptovala a postavila do čela strany, a proto ho v souladu se stanovami na svém jednání 17. června t.r. ze svého středu a tedy i ze strany vyloučila. Exkomunikaci měl ovšem potvrdit ještě sněm svolaný až na 13. červenec t.r. Téměř měsíční časovou prodlevu dokázal P. Cibulka nepozbavený však ještě svých statutárních oprávnění se svým hlavním našeptávačem a pomocníkem - Zbyňkem Horvathem náležitě využít. Shromáždili hbitě okolo sebe hordu dryáčníků a rváčů z krčem a náleven ponejvíce jihomoravských a s jejich pomocí podobně jako už v dubnu a způsobem, za něž by se nejspíš nemusely stydět ani nacistická SA nebo Gottwaldovy bolševické úderky, zmařil už probíhající jednání. Zdecimované sněmující řádné členstvo vypudil ze sněmovních prostor a ovládl tak hrubým násilím sněmovní pole a s tím definitivně i stranu, kterou anektoval a zostudil.

Co zbývá dodat? Pravý Blok stihl podobný neslavný osud jako všechny organizace a spolky, v nichž P. Cibulka aktivně působil. Byl prostě likvidován. Nezodpovězenou otázkou zůstává, zda P. Cibulka je pouze paranoickým štrébrem a parazitem nebo zda snad neslouží vyšším osobním či politickým zájmům někoho z bývalé státní bezpečnosti. I takové podezření se vtírá, sledujeme-li totiž, s jak přímo něžnou ledabylostí obcházejí vyšetřovací orgány causy občansko i trestně právních deliktů, jichž se P. Cibulka po roce 1989 dopustil.

Destrukce Pravého Bloku budiž tedy varovným mementem a nejvážnější výstrahou všem, kdož mají s P. Cibulkou ještě stále cokoliv do činění. PŘINÁŠÍ ZKÁZU !

ODA se prodává Kaslově seznamu

Štěpán Kotrba, BL 15. 7. 2002

Občanská demokratická aliance nechce samostatně kandidovat v letošních komunálních volbách. Místo toho se snaží vytvořit jakýsi "pravicový blok" a otevřít svou organizační strukturu včetně sekretariátů "nezávislým" kandidátům. Vtip je v tom, že ti by přestali být "nezávislí" a stali by se naopak velmi závislí na této organizační podpoře. Podle našich informací probíhají intenzivní jednání se "Seznamem zrádců" bývalého primátora Kasla. Jako kdyby lidé kolem něj byli praviví... Kasl byl více sociálním než občanským demokratem, a mimo jiné proto jej Bürgermeisterova ODS snažila vyšťvat. Je vidět, že v pragmatickém posunu na středolevý politický břeh se začíná tvořit fronta...

Čtení volebního štábu koalice

Petr Kopal

SN – SZ – SOS (MM) , Sdružení nezávislých – Strana zelených – SOS (Moderní město)

Vážení přátelé,

Jsem si vědom vzácnosti času. Chápejte, prosím, proto tento materiál jen jako možnost věnovat se na chvíli trochu podrobněji stávající situaci před komunálními volbami. Jakožto manažerská pracovní síla cítím povinnost nabídnout vám tyto informace s tím, že je na každém, jak s nimi naloží. Někteří z nás mají zájem a chuť věnovat komunální politice své síly naplno, dalším patří upřímné poděkování za naši podporu i pouhou účastí na kandidátní nebo morální podporu a drobnou pomocí. Všichni však máte právo na to, abyste věděli, jak se události odehrávají. Nuže, od chvíle, kdy byly navázány užší kontakty mezi Sdružením nezávislých, Stranou zelených a Stranou pro otevřenou společnost, uplynuly zhruba dva měsíce. Myslím, že mohu říci, že po určité logické počáteční nejistotě a i přes některé zákonitě drobné problémy, jsme zjistili, že koaliční spolupráce je veskrze prospěšná a vytváření seskupení, které má snad naději konkurovat zaběhnutým (a často zjevně velkou mocí unaveným) politickým konkurentům.

Slušnou a korektní, což stojí za podtržení, cestou jsme seskládali osobnostně velmi kvalitní kandidátky pokrývající většinu území Prahy. V silném konkurenčním boji o nejruznější „hlavy“ to nebylo až tak úplně snadné a ještě jednou je potřeba si navzájem poděkovat především za sehnání lidí ochotných podpořit společné úsilí svým uvedením na nevolitelných místech kandidátních listin. Stinnou stránkou koalice je vždy určitý posun některých jedinců z relativně volitelných na místa slabší, a je tedy potřebné poděkovat i za vzájemný respekt a různé ústupky v zájmu dodržení dohody, že chceme mít vepředu co nejvíce osobností schopných získávat voličské hlasy. Jistě je to ale dobrý signál toho, o co nám opravdu jde. V průběhu řady jednání na úrovni obvodů i města se ukázalo, že plně platí i jakýsi vstupní předpoklad, že koaliční partnerství by mělo přinášet kloubení zkušeností starší upřímně partajnický „nezávislé“ generace s mladšími stejně tak upřímnými idealisty usilujícími odstraňovat stále četná negativa společenských vztahů a postojů. Napomohla tomu, jak se potvrdilo, velká programová blízkost ve všech zásadních otázkách. Definitivní verze společného programu se nyní rodí. Bohužel, trochu se zpožděním v důsledku různých okolností. Berte tudíž již delší dobu zveřejněný „nástřel“ na webových stránkách www.modernimesto.cz za stále ještě syrovou první verzi. Do konce příštího týdne budou na světě verze konečné ve trojím rozsahu (stručné body, základní program a rozklady). Je však již jasné, že naším společným cílem je opravdu moderní město pro lidi. Město se zelení i fungující bohatou infrastrukturou, město kultury a vzdělanosti, velkoměsto s možností širokých vrstev podílet se demokraticky na tvorbě jeho tváře, město přátelské všem lidem dobré vůle... prostě Praha, jak ji mnohokrát popsali četní idealisté, Praha – domov pro statisíce.

A shodli jsme se, že tomu může velkou měrou napomoci upřímná, čestná a slušná politika, která přináší svým aktérům radost nikoli z moci a prebend, ale z vědomí uskutečněné práce, která přeměňuje účinně veřejné zdroje ve výstavbu nových sportovišť, galerií, parků a odpočinkových zón, bytů pro mladé i důstojná místa odpočinku starších...

Nezřikáme se moderních, chceme chránit staré skutečné hodnoty. Chceme podporovat aktivní život schopných a vzdělaných lidí, dávat příležitosti k prosazení se svými schopnostmi, z nichž má užitek celá společnost. Ale chceme to dělat ve svobodném prostředí, které nediktuje nikomu vkus a neomezuje formy projevů, pokud nejsou zaměřeny vůči právům druhých.

Shodli jsme se na tom, že jedním z pilířů moderní demokratické společnosti je komunikace využívající moderní

technologie a chceme zpřístupnit její výhody co nejširšímu okruhu obyvatel Prahy.

Shodli jsme se i na tom, že chceme slušnost a bezpečí v každodenním pouličním životě, a že toho lze docílit jen tehdy, budou-li se pražské děti dobře cítit ve svých školách a právě v nich objeví hodnotu pozitivního přístupu ke druhým lidem. Chceme, aby se stovky pražských škol staly místy, která budou lidé rádi navštěvovat – nejen jejich žáci. Pro každodenní politiku to znamená fantazii, nápady a vůli tlačit tisíce konkrétností prostřednictvím politických zadání, která budou schopni realizovat slušní a poctiví úředníci. Inspiraci můžeme nacházet dnes po celé Evropě.

Snad mohu říci z pozice „svě“ Strany zelených, že jsme do koaličního seskupení vnesli také nemálo pozitivního. Věřím, že jsme přesvědčili, že nechceme dělat z Prahy pravěkou rezervaci, ale že nám jde opravdu o moderní město se zdravým životním prostředím. A věřím ovšem, že jsme nicméně posunuli společné vidění k tomu, že postupná preference hromadné a cyklistické dopravy, maximální zalesnění dosud šedých zón, rozumná „zelená“ výchova atd. nejsou pošetilostí, ale programem překonávajícím omyly životního stylu 20. století. Současně snad platí, že jak členové Strany zelených tak i SOS přispěli ke zdaru dosavadní spolupráce naprosto realistickým hodnocením své skutečné síly a prosazováním zcela úměrných požadavků a potvrdili tím, že jim jde také především o věc. Ačkoli se to na první pohled nezdá, diskuse vedoucí k symbióze nezávislé, zelené a demokraticky otevřené politiky reprezentované zúčastněnými stranami naší koalice, jsou dalším dosavadním úspěšným výsledkem práce v letních měsících.

Jinak – byla vypracována a sepsána vlastní koaliční smlouva, byl ustanoven volební štáb v sestavě Jírava, Čapková, Lippertová, Novák, Štěpánek, Drbohlav, Brauner, Jech, volebním manažerem je Petr Jakubiček, asistuje mu má (Kopal) maličkost. Centrálním štábem je kancelář SN Nad Opatovem 2140 (17. patro hotelu Twin Opatov), tel. 72 94 02 48, Jakubičkův mobil je 0603 216 581, můj 0603 97 56 30, mailové spojení snk.praha@centrum.cz. Pro členy a příznivce Strany zelených slouží od příštího dne také Jakub Ježek v rozsahu cca 2 hodiny denně v prostorách Spytihněvova!

Vstupujeme nyní do druhé, rozhodující etapy – volební kampaně. V ní budou rozhodovat pragmatické schopnosti vytěžit z minima finančních prostředků maximum. Magistrátní kampaň má k dispozici 1 100 000 Kč, z nichž SN zajistili 600 000 Kč a SZ a SOS každá po 250 000 Kč. Snad není třeba vysvětlovat, kolik stojí každý telefon, papír... Věřte mi, že se mi nepiší tato slova úplně lehce, protože vím, jak těžká je dnes volba otázky investice doslova každé koruny – ale navýšení našeho rozpočtu každou sebemenší malou částkou zvyšuje naše naděje urvat alespoň kousek moci lidem, kteří žijí z podstaty a z ideálů, kterým zjevně nevěří. Máte-li tedy nějakou (poctivou a fairovou!!!) možnost získat někde jakékoli další prostředky a jste-li upřímně přesvědčeni, že pomohou dobré věci, můžete nabídnout. Spíše se však na vás obracím s prosbou o aktivní podporu volební kampaně osobní účastí.

Základem naší společné kampaně je vytištění jednoho základního propagačního materiálu určeného do schránek obyvatel, rozsahem nevelké inzerci v tiskovinách MČ, tiskem omezeného množství plakátů, svoláním cca tří tiskových konferencí, pravidelným vyjadřováním se k nejruznějším konkrétním problémům směrem k médiím, oslovováním občanů v ulicích s využitím petice za přímou volbu starostů. Jakákoli – i zdánlivě drobná další účast v kampani má svůj význam. Např.: - příspěvky zveřejňované v prostoru internetu:

- osobní agitace směrem k různým lidem
  - další vhodně distribuované kopie našich materiálů
  - účastí u petičního stánku s aktivním oslovováním lidí
  - tím, že se veřejně budete hlásit k našemu společnému seskupení (to je obrovsky důležitá věc, která ovlivňuje voliče více, než si myslíme)
  - tím, že vymyslíte jakýkoli další způsob propagace a nabídnete jej
- Nyní k tomu, co konkrétního v nejbližších dnech:
- 16.9. od 17:00 do 20:00 focení kandidátů v hotelu Twin Opatov (kancelář SN, 17. patro)
  - 17.9. od 13:00 tisková konference v restauraci U Balbínů
  - 18.9. od 18:00 setkání koordinátorů kampaně za jednotlivé velké MČ ve Spytihněvově
  - 19.9. od 17:30 setkání koordinátorů kampaně za jednotlivé malé MČ ve Spytihněvově
  - 25.9. od 16 do 18:30 II. kolo fotografování a setkání kandidátů do ZHMP (prvních pět + další se zájmem aktivně se zapojit) ve Spytihněvově

V těchto dnech pracujeme na inzerátech do tiskovin MČ, tvoří se grafické návrhy letáků a plakátů, připravujeme materiály pro prezentaci u mobilních „petičních“ stánků, aktualizujeme a zdokonalujeme vzájemná komunikační spojení, za pochodu se snažíme vylepšit prostředí našich pracovních prostor, což jsou kancelář SN v hotelu Twin Opatov v 17.p. a „Zelené“ prostory Spytihněvova 10 (pod Nuselským mostem, kousek od zastávky tram 7,18,24 Svatoplukova). Očekáváme, že spontánně po komunikační linii vznikne skrz celý říjen se vlekoucí kalendář různých setkání s občany iniciovaný z úrovně jednotlivých MČ. Pokud jste se již někde dohodli, posílejte tyto informace sem do koordinačního centra!

Velmi akutní: hledání „našich“ lidí do volebních komisí. Konečná uzávěrka je 2. října. Pokud máte zájem, znáte další lidi apod. a nevíte, kde a jak se hlásit, ozvěte se!

Nyní mne, prosím, omluvte – je půl desáté a jsem vcelku vyčerpán (vy možná z toho čtení také...). Vbrzku další informace a další pokračování. Buďme všichni alespoň v duchu spolu! Díky.

Tmavozelená transfúze

Milan Daniel, <http://most.ecn.cz/> 22.9.02

Česká Strana zelených prodělala od počátku devadesátých let bouřlivý vývoj, ne nepodobný letu komety. Ze strany, která čítala v dobách svých začátků několik tisíc členů, se stala i díky možná cíleně šířeným fámám co do velikosti členské základny i významu marginální stránička, již hrozil zánik. Hrozba byla reálná i proto, že neplacené pohledávky u bank vyrostly v důsledku úroků a penále z původních čtyř na hrozivých jedenáct milionů korun. Právě tolik ale strana získala jako

státní příspěvek po letošních parlamentních volbách. Stal se zázrak; Zelení dostali 2,36% hlasů. Ty jim dali zejména voliči, kteří neměli tušení o vnitřní nekonsolidovanosti uskupení, kde snad každý člen současného vedení byl svého času jeho předsedou, a které bohužel nedokázalo za dobu své existence překonat vnitřní slabost. Motívem pro hlas Zeleným byl hlavně jejich program, do něhož se výrazně promítly myšlenky tzv. Brandýského fóra. Program SZ ocenil před volbami i prezident republiky. Na kandidátkách strany se objevily některé nezávislé osobnosti. Díky těmto momentům začali Zelení, byť trochu neoprávněně, znamenat pro ekologicky, nezávisle a intelektuálně nabitého voliče přece jen alternativu. Podej však takovému voliči prst: chce hned celou ruku.

Šance na resuscitaci strany a na její pevnější ukotvení byla natolik lákavá a provokující, že nebylo možné se jí nechopit. Již v období před volbami a těsně po nich vznikla ve spolupráci s některými stávajícími členy a funkcionáři strany (zejména v těsném kontaktu s jejím současným předsedou Miroslavem Rokosem) agilní skupina několika desítek lidí, která se rozhodla analyzovat jak problémy vlastní strany, tak společnosti, a připravit nový program, který osloví podstatně větší skupinu voličů. Situace těmto Zeleným paradoxně nahrává. Nejenže jiný proud se srovnatelnou potencií ve straně neexistuje, ale „tmavozelení“ vstřebávají i ty problémy moderní společnosti, jež ostatní strany řeší kompromisy typu „vlkovi necháme ožrat kozu tak, aby byli oba spokojeni“. Tmavozelení hledají nové paradigma; takový způsob života, s nímž by bylo lze v současném světě obstát. Východiskem je možná Vavrouškův princip udržitelnosti, který do svého slovníku převzaly i strany jiné. Nejde však o dogma, před nímž by se zastavili. Svět se za uplynulá desetiletí – ale i za uplynulá desetiletí – změnil tak, že pro odpověď na nově nastolené otázky je třeba najít novou základní formuli. A to se právě děje.

Tmavozelení nejsou ani frakcí, ani pučisty. Jsou novou energií, která pro SZ znamená naději, že se ze zapadající komety promění v novou stálici. Od voleb vzniklo na této bázi několik nových základních organizací. Zelení v řadě míst nově kandidují i v komunálních volbách. Na dynamice vnitřní diskuse i rychlosti nutných vnitřních změn, na schopnosti oslovit nové lidi, jež zneklidňují stejné otázky, bude záležet, zda se tento proces udrží a bude pokračovat. Nadějně je, že straničtí harcovníci, deptaní po léta vývrtkou k nevýznamnosti, se tomuto procesu nejen nebrání, ale díky tmavozelené transfúzi jej vítají jako záchranu partaje, do níž před dvanácti lety investovali vlastní naději.

Kandidáti KAN do komunálních voleb

konaných dne 1.-2.
listopadu 2002

Kandidáti KAN na samostatných kandidátních listinách KAN:

<u>Jméno a příjmení</u>	<u>Místo</u>
Jan Kirschnek	Cheb
Marie Herinková	Cheb
Martin Altman	Cheb
Marta Franclová	Cheb
Vít Hanuš	Cheb
Ludmila Mlnařiková	Cheb
Ing. Richard Hák	Nová Paka
Ladislav Janata	Nová Paka
Josef Vrba	Nová Paka
Jan Hejtman	Nová Paka
Stanislav Holec	Nová Paka
členové MK	Kralupy nad Vltavou

Kandidáti KAN na koaličních kandidátních listinách:

<u>Jméno a příjmení</u>	<u>Místo</u>
členové MK	Ústí nad Labem
členové MK	Třeboň

Kandidáti KAN kandidující samostatně na jiných kandidátních listinách:

<u>Jméno a příjmení</u>	<u>Místo</u>
Ing. Pavel Holba CSc.	hl. město Praha, Praha 9
Ing. Jiří Domlátil	Praha 6
Simona Jasinková	Praha 6
členové MK	Plzeň

Islámu chybí konkrétní kulturní totožnost

Roger Scruton, BL 23. 9. 2002

Roger Scruton: The West and the Rest: Globalisation and the Terrorist Threat. ISI Books, 200 str., 19.95 dolarů

"Britský filozof Roger Scruton dal vynikajícím způsobem do kontextu strašlivé události z 11. září 2001. Jeho kniha je zázrakem jasnosti a stručnosti. Jejich 200 stran obsahuje pozoruhodné množství informací." Novou knihu kontroverzního, avšak nesmírně bystrého anglického filozofa, nadšeně [recenzoval](#) americký list Philadelphia Inquirer.

„Nechci tvrdit, že je svět rozdělen na dva opačné tábory,“ píše Scruton a dodává: „Avšak zdá se mi, že existuje velký rozdíl mezi těmi částmi světa, kde zakořenil západní politický projekt, a těmi, kde nezakořenil. Soustřeďuji se na islám, protože představuje jasnou alternativu západnímu projektu.“ Hlavním rozdílem je "spor mezi náboženskou a politickou formou sociálního pořádku". Na Západě, v důsledku římského práva, pojatého jako univerzální jurisdikce, a křesťanství, pojatého jako univerzální církev, byl tento spor vyřešen "oddělením náboženské a světské moci". V islámském světě nebyl

tento spor vyřešen. Scruton vysvětluje, jak svatý Pavel, který byl římským občanem, vytvořil ranou křesťanskou církev "nikoliv jako všemocnou instituci, ale jako 'univerzálního občana', který má právo na ochranu od světských mocností, ale nemá právo zlikvidovat světskou moc." Tento postoj byl v souhlasu s Kristovým učením ("dávejte, co je císařovo, císaři, a co je Božího Bohu") a v pátém století ho papež Gelasius I. proměnil v součást doktríny katolické církve.

Žádná taková "korporační osobnost" neexistuje v islámském světě, kde není žádná právní entita, nazvaná "Mešita", která by existovala vedle různých západních církví. Účelem západních politických systémů a měřítkem jejich legitimacy je, jak argumentuje Scruton, *občanství*, které "závisí na předpolitické územní loajalitě, zakořeněné ve smyslu pro vlastní domov a společnost, vědomou si svých předků v předchozích generacích. Jinými slovy, občanství je závislé na pojmu národ." Avšak vize společnosti, jak ji prezentuje Korán, "neobsahuje žádnou představu teritoriální jurisdikce či loajalitu určitému státu". Pak existují ještě další komplikující faktory. Nejenže islám sní o "jiném druhu občanství, v němž by se národnostní loajalita rozpustila v jednom, všeobšáhlem pořádku", avšak zároveň vzniklo i postmoderní odmítání "kulturního dědictví, které nás definuje jako lidi, kteří se něčím odlišují od jiných". "Namísto osvícenského důrazu na rozum jako na cestu k objektivní pravdě," argumentuje Scruton, "vznikl 'pohled zvnějšku', který zpochybňuje celou naši tradici vzdělanosti. Starý apel na užívání rozumu je nyní považován jen za apel k přijímání západních hodnot. Toto svržení vlády rozumu jde ruku v ruce s nepřátelstvím vůči víře v objektivní pravdu."

A další komplikací je globalizace, ta je nejen expanzí "komunikací, kontaktů a obchodu po celém světě", ale i "přesunem sociální, ekonomické, politické a soudní moci globálními organizacím, které nejsou zakořeněny v žádné konkrétní místní jurisdikci a neřídí je žádné konkrétní územní právo." "Organizace al Qaeda, to je ukázka skutečného dopadu globalizace na islámské obrození. Patřit k této 'základně' znamená nepřijímat žádné teritorium jako svůj domov a žádný lidský zákon jako autoritativní." Scruton je sice konzervatívec, poznamenává americký recenzent, avšak poukazuje na to, že se britský konzervatismus liší od konzervatismu amerického.

Scruton požaduje, abychom znovu přezkoumali "své přijímání 'volného obchodu', jako ho chápe Světová organizace pro obchod, i své zasvěcení prosperitě a spotřebitelským zvyklostem, které nás vedou k závislosti na surovinách, které nejsou k dispozici na našem vlastním území." Scruton nepředstírá, že má řešení pro problémy, jimiž se zabývá, avšak vysvětluje tyto problémy přesvědčivě, uzavírá americký recenzent.

Debaty v Americe: Jsou Spojené státy nové římské impérium?

Britské listy, 20. 9. 2002

V poslední době se začalo živě debatovat v samotných Spojených státech o konceptu "amerického impéria". A to nikoliv jen mezi eurofilskými liberály, ale přes celé politické spektrum - od levice k pravici. Dokumentární film Jonathana Freedlanda o podobnostech mezi starověkým římským impériem a dnešními Spojenými státy se bude vysílat na britské kulturní komerční televizní stanici Channel Four v sobotu 21. 9. 2002 v 18.50. (Anglicky o tom psal autor filmu [zde](#).)

Liberální disident Gore Vidal, který nazval svou poslední sbírku esejů o Spojených státech "The Last Empire", "Poslední impérium", nalézá nyní spojení mezi konzervativními komentátory, jako je například Charles Krauthammer. Ten napsal v deníku New York Times, že by Američané měli přiznat pravdu, že totiž řídí impérium, a měli by přiznat i svou odpovědnost vůči světu. "Faktem je," napsal, "že žádná země nebyla nikdy ve světové historii od pádu římského impéria tak dominantní, kulturně, hospodářsky, technologicky ani vojensky, jako dnešní Spojené státy." Myšlenka, že jsou vlastně Spojené státy jakýmsi Římem jednadvacátého století, se zakořeňuje ve vědomí Američanů. Časopis New York Review of Books ilustroval nedávno článek o Spojených státech obrázkem George Bushe, oblečeného jako římský centurion.

Je však toto srovnávání přiléhavé? Novinář Jonathan Freedland připravoval na toto téma v posledních měsících televizní dokumentární film, a tak se na to dotázal celé řady britských historiků - odborníků na starověké římské impérium. Všichni bez výjimky poukazují na to, že jsou mezi někdejší římským impériem a dnešními Spojenými státy velké podobnosti. Nejzjevnější je obrovská vojenská moc USA. Řím byl ve své době vojenskou supervelmocí. Spojené státy mají stejné postavení v dnešním světě. Jejich vojenský rozpočet bude brzo větší než vojenský rozpočet všech devíti dalších zemí dohromady. Rozdíl je, že Spojené státy dnes v podstatě nemají kolonie, Řím (či Britské impérium) kolonie vždy měly. Avšak pro mnoho historiků je období kolonizace Divokého západu v 19. století totéž, jako když ve starověku Řím kolonizoval Středozemí. A Spojené státy mají vojenské základny asi ve 40 zemích světa - mají tím pádem v nich takový vliv, jako kdyby v těch zemích přímo vládly. Když loni začaly Spojené státy bojovat proti Talibánu, vyslaly jen válečné lodě z Británie, z Japonska, z Německa a z jižního Španělska - flotily byly už na místě, připraveny. Chalmers Johnson argumentuje, že stovky těchto amerických vojenských základen jsou dnešní verzí někdejších kolonií. Podle údajů Pentagonu mají Spojené státy své vojáky ve 132 ze 190 členských zemí OSN. Starověcí Římané dobře věděli, že nestačí jen mít silnou armádu: svět o tom musí vědět a musí se jí bát. Římané využívali propagandy své doby: gladiátorských her v Koloseu. Dnes vysílají televizní stanice 24 hodin denně zpravodajství o amerických vojenských akcích: svět se tak dovídá: toto impérium je neporazitelné.

Spojené státy se také od starého Říma poučily, že je nesmírně důležitá moderní technologie. Římané postavily své slavné rovné silnice - po nichž se jejich vojáci dokázali pohybovat rychlostí, nepřekonanou po dalších tisíc let. Stavby, které měly původně vojenský účel, se staly pak velmi výhodným rysem ekonomiky a podnikání. Dnešní obdobou rovných římských silnic je internet - také vznikl nejprve jako vojenská struktura a nyní je v ohnisku amerického podnikání. Američané proměňují angličtinu v to, čím bývala starověká latina - v mezinárodní jazyk. Spojené státy dokazují, co Římané věděli dobře - že když je nějaký stát v čele v jedné sféře lidské činnosti, rychle se stane vedoucí silou i ve všech ostatních sférách.

Starý Řím také chápal, že má-li jeho impérium přežít, musí praktikovat nikoliv nejtvrďší, vojenský imperialismus, ale i měkký, kulturní imperialismus, jehož cílem je zachovat si získaný vliv a moc. Takže Římané získali moc v důsledku své civilizace - jak poznamenal historik Tacitus v Británii, místním lidem se líbily tógy, lázně a ústřední topení - neuvědomovali si, že jsou to symboly jejich "zotročení". Spojené státy dnes nabízejí světu podobně velký kulturní balík: podniky Starbucks, Coca Cola, McDonald a Disney. Ani není třeba využívat síly - stačí vládnout na dálku, prostřednictvím přátelských,

závislých států. I Římané pokud možno vládli za pomoci prostředníků. Vždycky to ovšem nefungovalo: docházelo k rebeliím, některé z nichž však nebyly svou podstatou protirímské - šlo jen o to, že rebelové se chtěli podílet na výsadách a bohatství římského života. Pokud vám to něco připomíná, uvědomme si i to, že někteří rebelové původně byli lidé, které sami Římané vychovali, aby se stali jejich poslušnými spojenci.

Musíme se tady zmiňovat o bývalém protekčním dítěti Ameriky Saddámu Husajnovi, anebo o Osamu bin Ladenovi, kterého vycvičila CIA? Římané také měli svůj den 11. září. Helénský král Mithridatés vyzval své stoupence, aby usmrtil všechny Římany v jejich středu, a to se taky stalo, bylo vyraženo po celém Řecku 80 000 Římanů. Římané tím byli šokováni. Ptali se tak jako dnes Američané Proč nás svět tolik nenávidí? Velmi římské je také to, jak na svém území Američané mytologizují svou historii. Římané byli přesvědčeni, stejně jako jsou přesvědčeni i dnešní Američané, že plní posvátné poslání, které jim vštěpil Bůh. I snad nejmodernější charakteristický rys Ameriky, etnická rozrůzněnost je blízká starým Římanům. I jejich společnost byla etnicky nesmírně rozrůzněná. Řím měla dokonce i císaře ze severní Afriky, Septimia Severa. Římané se ovšem chlubili, že jsou pány světa, dnešní Američané to nedělají. Většina z nich to popírá. Má to možná ale mnoho společného s mýtem založení Ameriky - Amerika totiž vznikla jménem svobody a samostatné vlády, navzdory všem impériím.

Američané se však nechtějí srovnávat se starým Římem také proto, že Římské impérium se rozpadlo. Během nadcházejících 10 - 15 let si bude muset Amerika definovat, jaká je optimální velikost pro impérium, které není založeno na ovládní území, do jaké míry bude pro ni rozumné zasahovat mimo své hranice, do jaké míry to bude dělat sama, přímo, a do jaké míry prostřednictvím spojenců.
